Sfinţii Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Ioan Gură de Aur şi Grigorie Teologul

Pe 30 ianuarie după calendarul nou și pe 12 februarie după calendarul vechi creştinătatea sărbătoreşte deopotrivă pe trei dintre cei mai mari teologi ai ei: Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan Gură de Aur şi Sf. Grigorie Teologul. Fără îndoială, teologia creştină şi în special cea ortodoxă, din ziua de azi, a fost clădită pe temeliile pe care ei le-au **adăugat** la munca apostolilor, a martirilor, a sfinţilor părinţi şi a monahilor, într-o vreme a începuturilor creştinismului – secolul IV. Lumea, aşa cum o ştim, ar fi cu totul diferită fără influenţa lor. Trebuie să ținem cont și de importanța pe care o are această sărbătoare și cum a fost aceasta creată.

Sf. Vasile cel Mare este reprezentantul energiei şi al acţiunii puse în slujba oamenilor. Sf. Ioan Hrisostom (Gură de Aur) este simbolul râvnei apostolice prin cuvânt şi prin faptă, pentru îndreptarea vieţii credincioşilor. Sf. Grigorie de Nazianz (Teologul) este simbolul ştiinţei teologice. Primul reprezintă mâna care lucrează, al doilea reprezintă gura care propovăduieşte, iar al treilea, mintea care gândeşte. **De aceea, s-a hotărât sărbătorirea lor împreună**.

Sf Ioan Damaschinul scrie, în Filocalia vol. IV, că sufletul este alcătuit din trei părți: rațiune, iuțime și poftă [voință]. Făcând o paralelă, putem să-i asemănăm pe Sf. Vasile cel Mare cu iuțimea, pe Sf. Ioan Gură de Aur cu voința și pe Sf. Grigorie Teologul cu rațiunea.

Din momentul în care fiecare sfânt intră în Împărăția lui Dumnezeu, el devine lucrător pentru oamenii în viață. Dintr-un loc fără de timp, ei pot fi lucrători în timp în istoria omenirii. Nevoia intelectuală a oamenilor de a cuprinde imaterialul în categorii pe care să aplice etichete facilitează ierarhíi, în funcție de cât prețuiește fiecare virtutea pe care unul sau altul pare să o scoată în evidență. Darurile puse de Dumnezeu în fiecare se manifestă după voința, personalitatea, individualitatea fiecăruia. Astfel, dacă Sf Vasile este cunoscut ca întemeietorul spitalelor, nu înseamnă că doar pentru ”energie și acțiune pusă în slujba oamenilor” a fost apreciat. Dacă Sf. Grigorie de Nazianz este cunoscut ca un

teolog, nu înseamnă că ce făcea mai tot timpul era să stea cu o pană în mână și să scrie. Dacă Sf. Ioan Hrisostom este simboulul râvnei apostolice, nu înseamnă că doar stătea de dimineață și până seara să țină conferințe. Există această înclinație de a ”specializa” sfinții deoarece pare mai simplu. Pare, dar nu e.

Fiecare își are locul în cer și pe Pământ, numai că Dumnezeu știe care este acel loc. Sfinții nu intră în împărăția cerurilor atunci când sunt declarați sfinți de către Biserică, ci atunci când sunt judecați de Dumnezeu. Recunoașterea sfințeniei lor se face de obicei după o îndelungă perioadă sau poate niciodată în istorie. Recunoașterea sfinților de către oameni este un dar care se face de către Dumnezeu oamenilor, spre folosul sufletului lor.

Într-o vreme, s-a stârnit oarecare tulburare între credincioși cu privire la întâietatea cinstirii care s-ar cuveni fiecăruia dintre acești trei sfinți cinstiți astăzi. Pentru a înțelege care este importanța acordată de Biserica Ortodoxă lor, ajunge să aruncăm o privire în calendar pentru a observa care alți sfinți sunt trecuți cu cruce roșie în calendarul românesc: Maica Domnului, Sf Ioan Botezătorul, Sf. Ilie, Sf. Petru și Pavel, Sf. Andrei, sf. Constantin și Elena, Sf. Nicolae, Sf. Dimitrie, Sf. Dimitrie cel Nou, Sf. Parascheva, Sf. Calinic de la Cernica. Deci doar 13 alți sfinți. Din aceștia, câte doi sunt grupați în câte două zile, așadar doar 9 sfinți din istoria Bisericii sunt cinstiți de zilele lor. Atât. Chiar și acești trei ierarhi sunt cinstiți cu cruce neagră fiecare de zilele lor: Sf Vasile cel Mare (1 ianuarie), Sf Grigorie de Nazianz (25 ianuarie), Sf. Ioan Gură de Aur (13 noiembrie). Numai aducerea lor împreună constituită într-o sărbătoare de sine stătătoare i-a adus în atenția creștinătății atât de mult.

Fiecare dintre ei a fost un sfânt și un model complet, nu este ca și cum atunci când a murit primul dintre ei a fost pus să aștepte la poarta raiului să vină și ceilalți ca să intre toți împreună. În același timp, prin specializările pe care le-au evidențiat fiecare pe parcursul vieții pământești, au format o completare binecuvântată. Și, pentru a demonstra oamenilor că cinstea care se cuvine sfinților este de fapt cinstea pe care se cuvine să o acordăm lui Dumnezeu (de altfel, de ziua sfântului nu ne rugăm doar lui), este important să ne amintim că Dumnezeu a lucrat prin fiecare din ei trei. Biserica ne pune acest model în față pentru că este un model complet, complex și îmbogățit. Este un model de smerenie care ne aduce aminte că nu cinstim omul (sfântul) în umanitatea lui, ci Îl cinstim pe Dumnezeu în om, prin lucrarea pe care sfântul s-a nevoit să o facă dând voie harului lui Dumnezeu să lucreze prin el. Este un model care ne

amintește de limitarea noastră omenească prin două căi: pe de-o parte, sărbătorirea lor împreună ne aduce aminte că fiecare are nevoie de aproapele său spre completare și îmbogățirea lucrării duhovnicești pe care o realizează și prin faptul că a fost nevoie să se stabilească o sărbătoare de cinstire comună, în care să fie cinstiți ca egali, pentru a pune capăt dorinței omenești de ierarhizare a importanței.

Faptul că un sfânt este cinstit cu cruce neagră în calendar nu înseamnă că este mai puțin sfânt decât unul care e trecut cu cruce roșie, și asta este de asemenea demonstrat în sărbătoarea aceasta.

Am încercat să găsesc nişte materiale care să surprindă semnificaţia acestei sărbători, în profunzimea ei, astfel încât să ştim mai bine ce sărbătorim şi de ce, nu doar pe cine.

Anul are multe sărbători care cad în zile ale săptămânii, dar măcar din cele mai importante, cu cruce roșie – cum este cea de azi, se cuvine să ştim de ce unii creştini merg la Biserică. În pleiada de sărbători imbeciloide importate cu succes din capitalism fără a şti ce înseamnă (14 februarie, **8 martie**, **1 mai**, **Halloween** – **o sărbătoare satanică**), a personajelor de inspiraţie păgână (**Moş Crăciun**, iepuraşul de Paşte) şi a obiceiurilor corespondente, se impune un discernământ în a şti ce sărbătorim. Să studiem, aşadar – ceea ce trebuie să ne aducem aminte pentru a discerne.

Articole de specialitate:

Sfintii Trei Ierarhi si prietenia duhovniceasca

Sfinţii Trei Ierarhi: Modelele noastre de luptători

Miza în 2012: de ce Patriarhul Daniel duce un război împotriva molitfelor Sf. Vasile cel Mare?

http://www.crestinortodox.ro/sarbatori/sfintii-trei-ierarhi/

Pr. Nicolae Tănase – predică la Sfinţii Trei Ierarhi (audio)

Sfântul Vasile cel Mare – Stalpul de foc care lumineaza cu putere si azi, episcopul de care s-a minunat cerul si pamantul, **partea 1** şi **partea 2**.

Parintele Arsenie Boca despre cum arata un episcop adevarat

“**N-AM VENIT SA ADUC PACE, CI SABIE!”** – tâlcuirea Sf. Ioan Gură de Aur la Matei

Sinaxarul zilei de 30 ianuarie în română

Mănăstirea Sfinţii Trei ierahi din Iaşi – wikipedia

site oficial **http://www.manastireasftreiierarhi.ro/**

Ion Luca Caragiale s-a născut de sărbătoarea Sfinţilor Trei Ierarhi: Caragiale şi Sfinţii Trei Ierarhi

Ştefan Alexandrescu

articol publicat inițial pe blogul Discerne